

Tantárgy neve: Nevelés és társadalom	Kódja: NOP_NV003K2	Kreditszáma: 2
A tanóra típusa (ea./szem./gyak./konz.) és száma: előadás 10 óra		
Az értékelés módja (kollokvium/gyakorlati jegy/egyéb): kollokvium		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3.		
Meghirdetés gyakorisága:		
Oktatás nyelv (ha nem magyar):		
Előtanulmányi feltételek: Iskolák térben és időben, (a hallgatóra vonatkozó mintatanterv szerint, ha van kötelezőként a nevezett tárgy: <i>Fókuszban a pedagógus iskolai gyakorlat</i>)		
Tantárgyleírás		
Oktatási cél: A kurzus célja a nevelés társadalmi jelentőségének és társadalmi beágyazottságának bemutatása, valamint speciális célként az, hogy felkeltse a tanár szakos hallgatók érzékenységet és érdeklődését majdani munkájuk és az iskolázás társadalmi összefüggéseinek kérdései iránt. Kompetenciák: • A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesítése • A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése Tudás: • ismereteket szerez a tanulói csoportok jellemzőiről, a tanári szerep dimenzióiról, a köznevelési rendszer működésének egyes sajátosságairól • megismeri az oktatási rendszerek társadalmi – gazdasági funkcióit, változásuk, fejlődésük törvényszerűségeit, a szociokulturális háttér és oktatási eredményesség viszonyát, az interkulturális nevelés paradigmáját • pedagógiai és szociológiai tudást szerez a szocializációról, a hátrányos helyzetű tanulókról, az enkulturációról és a multikulturalizmusról Attitűdök/nézetek: • nyitott a demokratikus gondolkodásra és magatartásra nevelés iránt • elkötelezett az alapvető demokratikus értékek iránt, szociális érzékenység jellemzi Képességek: • képes értelmezni és a tanulók érdekében felhasználni azokat a társadalmi-kulturális jelenségeket, amelyek befolyásolják a tanulók esélyeit, iskolai, illetve iskolán kívüli életét Az ismeretanyag: Az oktatás funkciói, az oktatási rendszerek és az oktatás expanziója, tanítói-tanári szerepek és változásaik, család és iskola (funkciók, iskolaválasztás, a kulturális tőke felhalmozásának stratégiái), társadalmi mobilitás és oktatás, oktatási egyenlőtlenségek – az oktatás méltányossága, szelektív és komprehenzív iskolarendszerek, enkulturáció és szocializáció, multikulturális és interkulturális nevelés, a multikulturális iskola. Módszerek: • online előadás - Microsoft Teams – • online szinkron kommunikáció mellett egyéni online /telefonos, illetve személyes konzultáció • elektronikus tananyag leckéinek önálló feldolgozása • vizsgafeladatok önálló megoldása A tanegység teljesítésének feltételei: • A vizsgára bocsátás feltétele 4+1, valamint 5+1 képzésben résztvevő hallgatók számára a Fókuszban a pedagógus iskolai gyakorlat teljesítése, melynek keretében a hallgató a témakörökhöz kapcsolódó feladatok közül témánként egyet kiválaszt (a félév során összesen 5 feladatot), portfólióba rendezi. Az elkészített feladatok teljesítését a szakvezető aláírással igazolja a Neptunban a szorgalmi időszak utolsó hetéig. A portfólió pontszáma beleszámít a tárgy követelményeinek teljesítésébe. • kollokvium /virtuális vagy fizikai jelenléti a járványügyi szabályoknak megfelelően/		

Kötelező irodalom:

- Györgyi Zoltán – Kőpatakiné Mészáros Mária (2011): Oktatási egyenlőtlenségek és sajátos igények. In.: Balázs Éva — Kocsis Mihály – Vágó Irén (szerk.): *Jelentés a magyar közoktatásról 2010*. Budapest: Oktatókutató és Fejlesztő Intézet.
<http://mek.oszk.hu/12800/12893/12893.pdf>
- Hunyady Györgyné - M. Nádas Mária (2014): Az iskolakép változásai és változatai. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest: ISBN 978-963-284-524-1
- Mogorósi Zsolt - Virág Irén (2015): *Iskola a társadalomban - az iskola társadalma*. Elektronikus tananyag (I/3; III/10-11-12)
http://okt.ektf.hu/data/szlahorek/file/hunline_pedpszi/15_iskola_a_tarsadalomban/
- Velkey Gábor (2019): A térbeli-társadalmi egyenlőtlenségek és újratemelésük az alapfokú oktatás hazai rendszerében, *Tér és Társadalom*, 33(4), o. 104-131. doi: 10.17649/TET.33.4.3191. <https://doi.org/10.17649/TET.33.4.3191>

Ajánlott irodalom:

- Andorka Rudolf (2006): *Bevezetés a szociológiába*. Budapest: Osiris. 12. Fejezet. Digitális Tankönyvtár:
https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_bevezetes_a_szociologiaiba/index.html
- Keller Judit – Mártonfi György (2006): Oktatási egyenlőtlenségek és speciális igények. In.: Halász Gábor – Lannert Judit (szerk.): *Jelentés a magyar közoktatásról 2006*. Budapest: Országos Közoktatási Intézet. 377-411.
- Nagy Mária – Keller Magdolna – Mogorósi Zsolt – Tóth Tibor (2008): *A nevelés társadalmi alapjai*. Eger: EKF. <https://uni-eszterhazy.hu/hefoppalyazat/nevtars/index.html>
- Rapos Nóra, Gaskó Krisztina, Kálmán Orsolya, Mészáros György (2011): Az adaptív-elfogadó iskola koncepciója. Oktatókutató és Fejlesztő Intézet, Budapest: ISBN 978-963-682-686-4
- Torgyik Judit (szerk.) (2008): *Multikulturális tartalmak a pedagógiában*. Budapest: Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság. 25-80. ISBN: 9789639795013
http://www.academia.edu/3313781/Multikulturalis_tartalmak_a_pedagogiaban

A kurzust teljesítését segítő (kötelező / ajánlott) digitális tananyagok:

- Mogorósi Zsolt - Virág Irén (2015): *Iskola a társadalomban - az iskola társadalma*. Elektronikus tananyag (I/3; III/10-11-12)
http://okt.ektf.hu/data/szlahorek/file/hunline_pedpszi/15_iskola_a_tarsadalomban/

Pedagógiai Modul felelőse: Dr. Virág Irén egyetemi docens, PhD, Neveléstudományi Intézet, Pedagógia Tanszék <virag.iren@uni-eszterhazy.hu>

Tantárgy felelőse: Dr. Mogorósi Zsolt főiskolai docens, PhD, Neveléstudományi Intézet, Pedagógia Tanszék, mogorosi.zsolt@uni-eszterhazy.hu

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Mogorósi Zsolt főiskolai docens, PhD

Az oktató fogadóórájának időpontja, helye és a bejelentkezés módja: szerda 12.00-13.00
EC ÉK 217, bejelentkezés: email, telefon

Az oktató által előnyben részesített elérhetőség: telefon, email,

A csoportos online kommunikáció módja és helye: - Eszterházy Károly Egyetem E-learning portál